

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill. Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. VERÉB GYULA.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint.</p>
---	--	--

Mandsu világ.

Azzal vigasztaltuk magunkat nehéz időkben, hogy él magyar, áll Buda még! Ma már ez a vigasz is meggyengült: él a magyar, — de hogyan! áll Buda — de gyengén, nagyon gyengén.

Polónyi csak éppen egy tekintet vetett beszédjében a mi büszke székes fővárosunkra, hanem ez a tekintet is szomorú képre esett. Budapestet láttuk, nem úgy, a hogy a földrajzi tankönyvek leírják a nemzeti büszkeség elképzelni szereti, hanem a maga valóságában. Hogy a lakosságnak a 23 százaléka már zsidó; de azért ez a 23 százalék diktál a többi 77 százaléknak; a közgyűlési tagok nagy többsége az övék; ők választják a római katolikus plébánosokat is; az iskolaszéki tagoknak háromnegyedrésze ószövetségi alapon áll; és ezeknek a jelentékeny része csak nemrég lett magyar állampolgár, akárhányat két év előtt a romániai határon vagy a vereckei szoroson láttak volna bejönni, ha szemek behunyása nem volna határőrségi rendszabály, most pedig a székes főváros közgyűlési termének küszöbét lépik át. Mehetnének tovább; hogy a zsufolt lakások, a tüdővészések, a gyári nyomor, az éjszakai nehéz munka mind a keresztény magyarságot sujtják. A gyermekhalandóság a keresztények sorait ritkítja. A pálinka a keresztényeket gyilkolja. De azért, a mikor annak a testi-lelki nyomortól sujtott keresztény páriának ökölbe szorul a keze és tizezerszámra önti el hangyabolicsürűséggel a ragyogó körutakat: ismét a kényelemben élő élelmeselek fajrokonai állanak leattakozott, összekardlapozott soraik — mögött és gyilkos gyűlölettel vezetik a keresztény magyart a keresztény magyar ellen.

Ez Bupapest, Magyarország fővárosa, a mint valóban ismerjük. Polónyi csak egy részét adta a képnek.

Nem cáfolta meg senki — de nem is akarja a tanulságot levonni senki.

Pedig amilyen a főváros, olyan nagy részben a vidék. Nagyvárad 62 virilise közül ma már 43 zsidó. A törvényhatósági bizottság választott tagjainak fele a választott néphez tartozik. A közgyűlési teremben — akár csak Budapesten — a többség héber. Egy iparos bizottsági tag meghalt — a helyéért 3 izraelita polgár is versenyez a siker blztos reményével. Pedig a lakosság nagy többsége keresztény, a dolgos, munkálkodó kis emberek, a kiknek verejtékéből ez a város nagygyá lett, keresztények, a város épületei fölött ott uralkodik a Szent László képeivel ékeskedő székesegyház — de a város lakóinak irányítása szemünk előtt szakad egyre távolabb a nagy király szellemétől. Mintha csak azt mondaná annak a székesegyháznak ég felé törő két tornya, milyen magasra kellene emelkednünk — és mily alacsonyan vagyunk!

Es melyik az a városa Magyarországnak, a mely nem ebben az irányban halad?

Es hol van az a hely Magyarországon, a hol valamivel igyekeznének változtatni ezen a „haladáson“?

Van Azsiának egy népe, a melyet furcsaságai miatt kinevetünk, lusta, maradisága miatt lenézünk: a kínai. Hatalmas sokaság, amelynek egy kis töredék ül a nyakán: a mandsu. A mandsu megtanult kínaiul, hogy beleülhessen a hatalomba, fölvetette a copfot, hogy imponáljon a népnek, biztonnal büszkén vallja magát a menyeyei birodalom fiának — hogyne! hiszen a mennyországot sem képzelte szebbnek! De azért elzárkózik, a kinaival össze nem vegyül, megmarad mandsunak, a kínai jó lesz szolgájának, adófizetőjének. Pedig a kínainak csak egy mozdulatába kerülne s lerázhatná a jövevényt.

De nem teszi — imponál neki, hogy olyan jól illik a mandzsunak is a kínai nemzeti — copf!

Ne vessük ki jóízűen azt a bolond kínait, aztán nézzünk magunk körül s itt is látunk görnyedő kulikat és ravaszul nyakukra ült mandsukat. Szakasztott mása a távoli kelet képének, ugyanaz a helyzet, ugyanaz a világitás. Mindjárt folytathatjuk is a nevetést egészen a könyvezésig — míg elakad a nevetés és nem marad meg más, csak a köny. Szegény bolond kínai, — szegény bolond magyar véreim.

Dr. Krüger Aladár.

A Katolikus Népszövetség. A szabadkai Kétholikus Népszövetség december hó 6-dikán, délután a vecsernye után, a katolikus kör disztermében bunyevác értekezletet tart. Az értekezleten Petres János, szent Teréz plébániai káplán és Pletikoszics dr. szabadkai ügyvéd mondanak bunyevác beszédet, ismertetve a katolikus népszövetség szervezetét, céljait és a katolikus népszövetség által nyújtott ingyenes jogvédelmet.

Városi közgyűlés.

Minden nagyobb emoció nélkül 35 perc alatt tárgyaltak le 47 tárgyat. A közgyűlésen Bezeredy István főispán betegsége miatt Biró Károly dr. polgármester elnökölt. Az elnöklést a főispán épen csak azon időre vette át, amíg a tisztújító közgyűlésre választották meg a kandidáló bizottságot.

A közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk különben a következő:

Megnyitva a közgyűlést, Hoffmann Kálmán dr., jegyző a póttárgysorozatot, majd a polgármesteri jelentést olvasta föl, melyet egyhangulag elfogadták.

Reisnernek két indítványát elvetették.

Tudomás vették a belügyminiszternek a városi új székház építése tárgyában leérkezett jóváhagyó leiratát, s megbízták a tanácsot, hogy a vállalkozókkal most már kösse meg az építési szerződést.

A tisztújítás.

A tisztújítás határnapjául december 10-dikét tűzik ki. A tisztújítás az új szervezési szabályrendelet értelmében történik és pedig úgy, hogy a beszüntetett állásokra a pályázatokat nem írják ki, az ujjonnan szervezeti állásokra pedig akkor ejtik meg a szavazást, ha az új szabályrendeletet a miniszter már jóváhagyta.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára övegenként 4.— korona.

A kandidáló bizottságba a törvényhatósági bizottság Antunovic József drt. Purgly Sándor drt. és Vojnics Puresár Márkót küldi ki. A főispán bajsai Vojnics Simont, Mikó Izidort és Gyelmis Gerőt nevezte ki tagokul. A pályázatok meghirdetésével a polgármester megbízatik.

Tanügy.

A főgimnáziumi tanári állásoknak választás utján leendő betöltése főlegesen vált, mert az egyik állás a III. osztály párhuzamosításának megszüntetésével főlegessé vált, fizika számtani tanszékre vonatkozólag pedig megengedte a miniszter, hogy azt e csonka tanévben Prokesch Ignác tñrral töltsék be.

A sándori iskolához egy nőtanítói állást szerveztek.

A karácsonyi iparkiallitás.

A karácsonyi iparkiallitás támogatására a közgyűlés 800 koronát szavazott meg. A tulipános Fischer Jákó dr. szólalt föl a tanács javaslata ellen, kifogásolva az iparkiallitás támogatását azon szempontból, hogy e kiállítás a helyi kereskedőknek épen karácsonykor esinál konkurenciát. Fischer Jákó dr. nem mondta ugyan de valószínűleg a külföldi portékát áruló zsidó kereskedőket féltette.

Biró Károly szükségesnek tartja e kiállítás támogatását a helyi ipar pártolásának köteleességére hivatkozva.

Hammang József esodálatosnak tartja, hogy épen a tulipános Fischer Jákó dr. félti a külföldi árukat áruló kereskedőket, s így ellentétbe jön azzal a szüntelenül hangoztatott elvvel, hogy pártoljuk a honi ipart. Még csak a lehetőségét sem akarná megadni annak, hogy a helyi iparosok kimutassák versenyképességüket.

Majland György szintén megrója Fischer Jákó dr. felszólamlását. Kivánatosnak tartja a kiállítás támogatását. Hadd lássák a szabadkai uraságok és gazdák, akik eddig előszeretettel hozattak mindent máshonnan, hogy Szabadkán jobb, értékesebb iparcikkeket szerezhetnek be.

Személyi ügyek.

Somogyi András erdőirt nyugdíjazták, Gombos András helyettes számtisztnek kéthavi szabadságot engedélyeznek. Vojnics Gyánin Gábor lovasrendőrnek szabadság iránti kérvényét intézkedés végett kiadják a polgármesternek. Szakáll Sándor állatorvos oklevelét meghirdetik.

A közgyűlés kilenc órakor kezdődött és kilenc óra 35 perckor ért véget.

„Annak, akit illet.“

Azt mondják több oldalról, hogy engem illet; Evtovics bácsi plébános urnak a Bácskai Napló f. hó 19-iki számában megjelent cikke után kényszerítve vagyok magam is elhinni, hogy „engem illet.“ Hogy a jó ur miért tartotta szükségesnek egyes kitételeit „mérgező gombáit e cikkben elraktározni“ nem fejtegetem; ha ismerné a valót: felém nem puffogtatta volna bizonyára azokat a mérgező nyilatokat. Így csak azt vagyok kénytelen ide iktatni „szegény nem tudja, mit cselekszik.“

A mi illeti azokat a cikkbe szorított gyanúsításokat, ha csakugyan engem „illetnek“ tudja meg a nagy ur, hogy én politikai vezérszerepre nem áhítottam, el sem vállalnám semmi körülmények között, mert a politikai porondra az emberek nem viszik szívüket. En olyan epés emberekkel nem

szeretek küzdeni, mert a harag elnyomja a jobb érzéseket. Hiszem, hogy ha a bácsi főtisztelendő ur megfogja idővel tudni a tiszta valót — maga fogja legjobban restelleni mindazt, a mit a nevezett cikkében jónak látott világba eresztetni. Egyébként változatlan érzellemmel vagyok

Bajmok, 1908. november 19-én.

Hegedűs Lénárd.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, tartozásaikat beküldeni sziveskedjenek.

H I R E K.

Munkaközvetítés.

Két nő cipészegéd, kik a francia sarok és a varrott munkákhoz értenek, állandó alkalmazást nyerhet Walient József női cipésznél Zomborban

Női szabóságához angol munkára, tanonc felvételre Szabadkán, Barth Henriknél I. kör, 68. sz.

Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Borbélyegéd kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhastanoncok kerestetnek négy évi tanulódíjra, teljes ellátással Zomborba, Ugró István kályháshoz.

Fütanonközvetítés. Kerestetnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, képményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

November 21. A műpártoló körének tancsal egybekötött házi hangversenye Gaal síremléke javára, a kath. legényegylet dísztermében.

November 22. A katolikus legényegylet Katalin-bálya, saját helyiségeiben.

November 25. A filharmonikusok hangversenye a színházban.

November 28. és 29. Az apácák tanintézetének műkedvelői előadása a szent Erzsébet szobor alapja javára.

Országos vásár. Zombor november 22-dikén. — Bácsalmás november 22-én. — Szeged november 29-től kezdve egy héttig.

A modern „humanizmus.“

Azt mondják, hogy századunk a humanizmus százada. Ez részben igaz is, de de nagyrésztben meg épen nem igaz. Igaz annyiban, hogy egyes felkölt lelkek tényleg az altruizmus szolgálatába léptek, de nem igaz általában, mert azok, akik gögősen ütik humanizmusuk mellett a nagydobot, semmitől sem állanak oly távol, mint épen a valódi, vagy ha úgy tetszik, keresztény humanizmustól. Mert egyes érdekszervezetek humanitásszerű cselekedetei még nem a humanizmus.

Az igazi humanizmus mindenütt ott van, ahol segíteni és tenni kell, a mi álhumanizmusunk pedig előbb jól körülnéz, hogy vajjon segítsen-e ott, ahol pedig minden tétova nélkül segíteni kellene. Leginkább ott dühöng ez az álhumanizmus, a hol a tisztelt nagydobu humanisták, a szabadkőművesek legerősebben dominálnak.

Ez a szerencsétlen ország pedig az oly szomorú hírnévre szert tett Franciaország.

Franciaország szabadkőművesei nagyra vannak az ő humanizmusukkal, csupa humanizmusból kiverték s földönfutókká tették azok ezreit, akiknek nevüket és kultúrájukat köszönhetik, a kongregációkat és

papokat. Ezer és ezer kenyér és állás nélkül bolyongott, de résztvevő szivre hazájában nem talált néhány száz sem.

Az otthon nélküli gyermekek ezrei Páris kanálisaiban és személerakodó helyein ütik fel lakásukat és éjjeli tanyájukat, de a „humanisták“ résztvevő szive vak és siket marad. — Hanem hallga!... Az elzüllött kongregációk kolostorainak macskái nagy számban gazdátlanul bolyongnak Páris külső negyedeinek utcáin. Szánalmas látvány, nézni a szegény rühös bestiákat. A sintőreknek ugyan csak volna dolguk. De hát kérem, a humanizmus, az isteni „humanizmus“ az „nem válogat“. Minő lelketlenség is volna a haldokló, utcára dobott apáca főnökő házi állatját, a mely nem vétett semmit sem a fölvilágosodás és haladás ellen azért, mert gazdátlan és rühös, egy ütessel az élet nyomorúságaitól megváltani.

Nem, ez nem illik a mai finom lelkű korba, ezt Páris jólelkű hölgyközönsége nem tűrhette. Minthogy a városi „macskamenhelyek“ főleg a kongregációk elűzése óta, ezen négy lábú csavargókat ápolásba mind fel nem vehették, Páris finomlelkű hölgyei ezen csavargók védelmére Pierott Lotti urhölgy agítálására egyeletet alapítottak és lapot indítottak. S mint olvastuk, az egyelet nagy-szerűen virágzik.

Oh! ti szegény kutyát pólyázó, macskát ápoló s embert, Isten képére teremtett embert nyuzó, kínzó és gyöttrő amazonjai a ti elvetemült lelkű hazátoknak.

— Árpádházi szent Erzsébet szobra.

Elénk érdeklődés mutatkozik az apácák nevelő intézetében e hó 28. és 29. dikén, a szabadkai uri lányok által, a Szabadkán emelendő árpádházi szent Erzsébet szobor alap javára rendezendő hangverseny iránt. A jegyeket keresik, de már alig van egy-két eladható jegy. Remélhető, hogy a szobor alap ismét tekintélyesebb összeggel fog gyarapodni.

— Iparkiallitási hírek. A kiállítási bizottsághoz eddig beérkezett bejelentések nagy száma örvendetes tanúságot tesz arról, hogy a szabadkai iparosokban meg van a képesség és hajlam, a mivel az iparfejlesztés hatalmas lépésekkel előre vihető. Szébbnél szebb tárgyakat láthat majd a közönség ezen a kiállításon. Több szabadalmazott új találmány is lesz bemutatva. A bizottsági tagok között nagy örömet okozott a mai közgyűlésnek az a határozata, hogy a tisztújító gyűlés december hó 10. én lesz megtartva, mert így legalább elég idő marad a kiállítási tárgyak stilszerű elhelyezésére. Sok iparos még most is új tervek készítésével foglalkozik. A holnapi rendes ülés igen látottnak ígérkezik, mert sokan kíváncsiak már megtudni, hogy milyen tárgyak lettek bejelentve. Ezen az ülésen választ a bizottság pénztárolt és ellenőroket.

— Újvidék védekezése a vörheny ellen. Megdöbbenő mérvben pusztít a vörheny Újvidéken. A vészbizottság elhatározta, hogy kérelemmel fordul a belügyminiszterhez, engedné meg, miszerint a betegeket, ha övéik vonakodnának, karhatalommal is a kórházba szállíthassák. A városi kórház mellett lévő szegényház helyiségeit kórházi helyiségekké alakítják át. A szegények részére más helyiséget bérelnek. Felkérlik az összes felekezetek papjait, hogy oktassák ki a népet a vörheny veszélyes voltáról, s hogy a vészbizottság rendelkezéseit a saját érdekében pontosan foganatosítsák, s hogy mentsek föl a haldokló körüli papi kötelességeik alól azon papokat, akik a gyermekek oktatásával is foglalkoznak. A középiskolákat

Szabadkán Villamos Vasut és Világítási Részvénytársaság.

Központi telep: SZEGEDI SZŰLŐK. Telefon 108.

Városi üzlet: RUDICS-UTCA 11. Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére Rudics utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk, ahol minden a világítást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramu motorokkal, melyeknek táplálása nem költségesebb bármely más üzennél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő, tejmelegítő, főzőlápok, vasalók, hajsütővasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és mindennemű elektrotechnikai cikkeket.

Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők.

még nem zárják be, de felkérjük a polgármestert az ipariskolák haladéktalan bezárására.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja: November hó, mint jeleztem, újabb jellegű időszakot hozott be az időjárásban, mely decemberrel együtt, tehát az eddigi kéthónapi ciklust megtartva, azonos lesz. A valódi téli idő az utóbbi hónapban fejlődik ki jobban, már az évszak előhaladása következtében is, de a bolygók állásai szintén azt segítik elő. November hó még hátralevő csomópontjai 20., 21., 22., 23. és 30-ra esnek, legerősebb hatásuk a 21 és 30-ikiak. Dec. hó csomópontjai 2., 7., 14., 15., 20., 23., 24., 26., 29. és 30-ra esnek, melyek közül a legerősebb hatásuk a 2., 15., 23. és 29-ikiak, 2-15 és 29. erősen hideg jelleggel, míg a 23-56. csapadékkal, mely eső is lehet hóval. Havazás a 29-iki csomópont hatáskörében is várhatunk.

— **Halálozás.** Ujvidéken tegnap halt meg Jovanovics Dömötör, Ujvidék tiszteletbeli tanácsnoka, a híres szerb költő Zmaj Jovanovics öccse.

— **Szabadkától elhalászott lópatkoló tanfolyam.** A földmívelési minisztérium a délvidéki gazdák kívánságára Szabadkán, esetleg Zomborban lópatkoló tanfolyamot óhajt a télen rendezni. Először is Szabadkán kezdték meg a puhatóldozásokat és az ipartestület fáradozása mellett már sikerült is a kívánt számú jelentkezőket összehozni, amikor az a váratlan fordulat állt be, hogy Fernbach Károly bácsvármegyei főispán elhódította Szabadkától ezt a felette szükséges és hasznos tanfolyamot, pedig Szabadka közlekedési viszonyai összehasonlíthatatlanul kedvezőbbek a beutazó vidéki kovácsokra, azonkívül az iparosok és segédek száma jóval nagyobb, mint Zomborban és így minden előfeltétele meg van ahhoz, hogy Zomborral szemben előnyben részesüljön. Talán a mi hatáságunk tehetne valamit ebben az ügyben, hogy a bácsvármegyei főispán versengését kiparirozza.

— **Kinevezés.** Dr. Szabó Géza, szabadkai törvényszéki joggyakornokot a szentágotai járásbíróhoz jegyzővé nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Katalin bál.** A bajai róm. kath. Legényegylet f. hó 22-én este 8 órakor tartja meg a „Bárány-szálloda“ nagytermében színelőadással egybekötött zártkörű táncestélyét. Színre kerül: „Tolonc“ népszínmű.

— **Hullaszállítás.** Endrődi Károly, halasi volt lakos, kit lösebével a szabadkai Mária-Valéria kórházba hoztak, itt tegnap meghalt. Holttestét ma szállították haza Halasra.

— **Laudate Dominum.** Hangjegyes ének és imakönyv az ifjuság számára Kersch Mihálytól. Egész vászonba kötve 80 fillér. Kapható a Szt. Antal nyomdában Szabadkán.

— **A csapás.** Zentáról írják: Azt szokták mondani, hogy a baj nem jár egyedül, s ez beigazolást nyert a szegény immáron megboldogult Adám Ferenc esete által is. Vasárnap mult egy hete, halva feküdt az anyósa; ugyanakkor megégett a háza és tönkrementek házbitorai is, s most végül a felesége sürgőnyt kapott Slavoniából — a melynek egyik községébe ment Adám gyümölcsöt vásárolni — amely sürgönyben társai értesítik feleségét, hogy ott meghalt. Már a tüzeset alkalmával is betegeskedett Adám, akkor pedig a romok eltakarítása nagyon megviselte.

— **Zónarendszerű személydijszabás életbeléptetése.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint, a szabadka—gombos—palánka helyiérdekű vasuton a megnyitás napján zónarendszerű személydijszabás lép életbe. A menetárak a kifüggesztett menetdíjtáblákból kivehetők. Az új személydijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. szám) 20 fillérért kapható.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

Katonai intézkedések.

A hadügyi vezetőség szükségét látta annak, hogy egy hadtestet az ugynevezett békeleltetés szintjére emeljen. Ez a békeleltetés hangzó katonai műkefezés tulajdonképpen részleges mozgósítást jelent. A hadtest, amelyről szó van, nem a zágrábi, hanem a boszniai, amely az ország minden részéből egészíti ki magát. Ez a körülmény alkalmas a lakosság széles rétegeiben nyugtalanságot előidézni, amennyiben a behívandó tartalékosok nem az ország egy bizonyos meghatározott területéről, hanem annak minden részéből hivatnak be. Ez oly színezetet ad a katonai intézkedésnek, mintha általános mozgósítás céloztatnék. Erről azonban szó sincs. Tisztán csak katonai technikai okra vezethető vissza, hogy különböző ezredekhez tartozó, illetve az ország különböző részein fekvő ezredek tartalékosait hívják be.

Igen természetes, hogy a katonai intézkedés, bár a legszükségesebb és legszűkebb keretekre szorítkozik is, izgalmat kelt és a háború rémét idézi fel. Nyugtalanságra nincsen semmi ok. Izgalomra még kevesebb. Az elrendelt intézkedés egyedül és kizárólag azért történt, hogy a határszéli lakosság a Szerbia és Montenegró területén mutatkozó heves agitáció, különösen a bandák fenyegető szervezkedésénél fogva, kellő védelemben részesíthessék. Az erőteljes fellépés, a hatalmi erő imponáló felvonultatása ily esetekben a fenyegető veszélyek és bajok megelőzését, esetleg elhárítását jelentik. A kis szomszéd államok rakoncátlankodása bizonyára lényegesen engedni fog, ha látják, hogy a monarchia el van készülve és el van szánva arra, hogy fegyveres erejével fenytse meg a féktelenkedő és izgága szomszédokat. Ha nem férnek a bőrükbe, akkor majd gondoskodni fognak arról, hogy beleférjenek.

A helyzet mindenesetre igen komoly. Es tagadhatatlan tény, hogy nehéz válságok lappanganak a közelben. Ep azért volt szükség a katonai intézkedésre, hogy — ha még nem késő — ezen veszélyeknek elejét vegyék. A katonai intézkedések híre bizonyára józanítólag fog hatni Szerbiában és igen valószínű, hogy további intézkedésekre nem lesz szükség.

Általános meglepetést

kelt, hogy Szabadkán, Deák-utca, Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében szépirodalmi újdonságok, zeneművek megjelenésük után azonnal kaphatók.

Most jelent meg! Műveltség könyvtárának VI. kötete a Társadalom. Félbőr kötésben 24 korona.

Kínesei Kalendárium 1909. évre, a gyakorlati élet általános útmutatója, kemény kötésben ára: 2 korona.

Ifjusági iratok, meséskönyvek, képeskönyvek leszállított áron kaphatók.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Péntek: Császár katonái, mérs. helyárrakkal.
Szombat: Csókkirály.
Vasárnap: délután félhelyárrakkal Szökött katoná. Este rendes helyárrakkal Tatárjárás.

A csendes Océán szigetvilága

VOJNICH OSZKÁR utijegyzetei.

Eredeti fénykép felvételekkel.

Ára: füzve 10 korona, kötve 12 korona.

Most jelent meg az 1909-ik évre szóló

Mikszáth-féle ALMANACH

legkedveltebb magyar könyv pompás díszkötésben ára 2 korona. Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

SZABADKÁN, FÖTÉR.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

103

A hosszú idők után most látták egymást négy szemközt viszont. Az esküvő szertartásai mintha elidegenítették volna őket egymástól. Külön-külön érkezve a templomba, érezve a kíváncsi tekinteteket, úgy érezték, mintha bizonyos tekintetben illetlen dolgot végeznének nyilvánosan, melyet zárt helyen kellett volna végrehajtaniok.

Most, párosan, a kocsiól ringatva, megtalálták régi érzelmeiket. Az ég kék volt; a szép őszi nap méla vigsága, mert már szeptember elején voltak, csillogott a megrikult lombokon, a ragyogó, de illat nélküli kerti virágokban.

De a tubarózsa illata velük szállt, mert Kleopatra magával akarta vinni ezeket a virágokat. A tokjába zárt becses kép szemközt volt velük a kocsióban. Ezen édes környezetben a fiatal asszony átengedte magát boldogsága valóságának.

— Végre, szólalt meg Ulrik, Kleopatra fejét vállára vonva; végre az enyém vagy; most már az egész életben együtt leszünk, csak szeretni fogjuk egymást bűn nélkül. Boldogok leszünk, Kleopatra! mert sokat szenvedtünk!

— Igen, boldogok leszünk! suttozta a fiatal asszony. Beszélj, mondj nekem gyengédségeket! Ugy érzem, mintha a lelkem sokáig meg lett volna fagyva és hogy a te szavaidtól lassankint felolvad... Emlékszel a Néva jegére?

— Imádom, felelte Ulrik, úgy nézve Kleopatrára, mint a szemle napján.

— Még! még! szólalt Kleopatra Ulrikhoz szorulva. Mond, hogy szeretsz...

Gyengéden megcsókolta haját, homlokát, lehunyta szemét. A nő remegett.

— Nem, ne csókoldj meg, monda, fázz. Beszélj, hadd szokjalak meg.

A férfi nem merte megmondani, mennyire megváltozott látja Kleopatrát, de az ifjuság bizalmával bizott, hogy mellette majd újra kivirágzik. Halkan beszélt, amint Kleopatra kérte tőle; folyton magához szorította, mert mintha szenvedett volna Kleopatra, amint karjaival gyengébben tartotta átölelve.

Az éjszaka hamar beköszöntött, fényes gözbe takarva a tájt; a hold a nap nyugta után majdnem közvetlenül fölkel; minden világos, ezüstös volt, mint az álmok tája.

Fárasztó meredek után a lovak régi kastély előtt állottak meg. A finországi építészeti nehéz, komor, eredeti de hatásos építménye volt.

— Ime, az otthonunk, szólalt meg Ulrik — legalább is addig, amíg önnek tetszeni fog.

Beléptek a nagy, rosszul megvilágított terembe, mert legalább is tizenkét fáklyára lett volna szükség, hogy világos legyen. Néhány pillanattal később egy kényelmesen butorozott ebédőbe léptek, ahol hamarosan felszolgálták az izletes vacsorát. Ulrik barátja semmit sem mulasztott el, hogy megérkezésükkor minden kellemesen lepje meg őket.

Kleopatra alighogy megérintett néhány gyümölcsöt; oly fáradt volt, hogy az ételtől szinte irtózott; férjével szemben ülve, férjére mosolygott az elbájoszt gyermek mosolyával, aki mindent ujnak, kedvesnek lát.

Befejezve az étkezést, egy kisebb, a szobájukkal szomszédos terembe mentek át. A teli hold tiszta égen uszott, s ragyogó fényt árasztott a két szobába a nagy ívezetekben át, melyek ablakul szolgáltak.

A Pétervárról magukkal hozott, már nagy vázába rakott virágok illatjukkal töltötték meg a levegőt.

— Oltsa el a gyertyákat, szólalt Kleopatra; A hold nagyon szép! Es minő tájak.

Nagy karosszékbe dőlt az ablak mellett, hogy a szeméi elé táruoló képen gyönyörködhessek.

(Folyt. köv.)

12557/1908. tkv. sz.

637-1-1

Árverési hirdményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete rt. végrehajtónak 1000 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén levő, Szabadka városban fekvő a szabadkai 12171. sz. betétben A I. 3819. hrsz. a. foglalt IV. kör, 431. 3i. számú lakház és 142 négyszögöl udvar $\frac{1}{2}$, részére 1800 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi január hó 28. napjának d. e. 10 órájkor** a kir. törvényszék 22. számú árverési helyiségében megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{1}{2}$, részen alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékoznak az ingatlan becsárnak 10 százalékát vagyis 180 koronát az 1908. évi XVI. t. c. 25. §-a értelmében készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1908. évi november hó 8. napján.
A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Domány, kir. tszéki bíró.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hirsch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körömczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fizve 40 fillér, egész vásonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezettél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala
Rákóczi-utca 20. szám.

Kiadó lakások

1909. febr. 1-re 3 szobás udvari uri lakás villanyvilágítással és megfelelő mellékhelyiségekkel. Teljesen különálló és

I udvari szoba konyhával.

Tudakozódhatni Schaffer Mihály, főgimn. tanárnál IV. kör, Pázmány-u. 37. szám alatt.

634-5-4

Kőműves és ácsmeisteri vizsgára

biztos sikerrel készít elő

Gombos Lajos építési irodája

(Bárány-köz, Kecskés-ház mellett).

Továbbá elvállal tervezéseket és leszámolásokat, valamint építkezéseket is jutányos áron.

561-20-12

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek :: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 :: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában

megrendelhető:

HÁREMŰ.

Bácskai tárgy regény.

Irta: Dugovich Imre.

Ára 2 korona.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.**Antikrisztus csodája**

Irta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ara a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1—1 korona.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papiron)	ivenként	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papir)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
3	Egybekeltek anyakönyve	"	08	21	Bérmácódula	50 drb	20
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. papir)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papir)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1
7	Kegyves alapítványok naplója	"	05	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyves alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " küliv	"	06	28	Nyugtanyakönyvecske az egyh. pénzt. adósnai számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	05	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " beliv	"	06	31	Párber napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Ésketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Ertesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegysek anyakönyve (merített papir)	ivenként	08
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
				38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olesón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.